

บทที่ 2

หลักการสอน (PRINCIPLES OF INSTRUCTOR)

1. กล่าวทั่วไป (GENERAL)

ครูที่ยังมีแนวความคิดที่ยังมีดমনต้อยู่บ้างในเรื่องของการเรียนรู้แล้ว มักจะประสบผลสำเร็จในการสอนได้ยาก ดังนั้นเพื่อให้ครูได้รับผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด จะต้องเข้าใจเรื่องธรรมชาติของการเรียนรู้ ตลอดจนกรรมวิธีเบื้องต้นของการสอน และหลักทั่วไป หรือแนวความคิดเพื่อสำหรับเพิ่มพูนการสอนการเรียนให้ได้ผลดีเสียก่อน

2. ธรรมชาติของการเรียนรู้ (THE NATURE OF LEARNING)

การสอนทุกครั้ง ย่อมต้องการผล คือนักเรียนได้รับการเรียนรู้ ถ้าหากปรากฏว่านักเรียนซึ่งเราได้ทำการสอนไปแล้วนั้น ไม่สามารถทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จากสิ่งที่เขาไม่เคยทำได้มาก่อนแล้วต้องนับว่าการสอนในครั้งนั้นล้มเหลว คือ นักเรียนไม่ได้รับการเรียนรู้ไปเลย ครูจะต้องยอมรับความรับผิดชอบในเรื่องการเรียนรู้ของนักเรียนและถ้าการเรียนรู้ซึ่งครูรับผิดชอบอยู่นั้นไม่ได้รับผลตอบแทน สิ่งแรกครูจะต้องค้นหาสาเหตุจากตัวเอง และการสอนของตน

2.1 การเรียนรู้จากการรับโดยตรง (LEARN ACTIVE PROCESS)

การเรียนรู้คือ กรรมวิธีทางตรงซึ่งเป็นการได้มาซึ่ง ความรู้ใหม่, ทักษะ, เทคนิคและการเห็นคุณค่า ซึ่งหมายความว่า นักเรียนจะต้องสามารถ ทำ สิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยตนเองได้ โดยที่เขาไม่เคยทำได้มาก่อน. **จึงสังเกตให้ดีกว่าเราเน้นที่คำว่า "ทำ" (DOING)** การเรียนรู้เป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องให้เป็นกรรมวิธีทางตรง มิใช่ให้ด้วยทางอ้อม (PASSIVE) นักเรียนจะต้องได้รับทราบ ความมุ่งหมาย, งานที่จะต้องทำ ซึ่งจะต้องให้นักเรียนได้รับทั้งทางร่างกาย และจิตใจพร้อมกันไป

2.2 การเรียนรู้โดยผ่านระบบประสาท (LEARNING THROUGH THE SENSES)

การเรียนรู้สามารถจำกัดความได้ว่าเป็น การเปลี่ยนแปลงซึ่งเกิดขึ้นในแต่ละตัวบุคคล โดยผลการสนองตอบทั้งทางกายและจิตใจ ระบบประสาททั้ง 5 อย่าง เป็นทางผ่านซึ่งจะต้องถูกกระตุ้น โดยผ่านทางตา, การฟัง, การสัมผัส, การชิม และการดม ต่อสิ่งซึ่งจะเรียนจากการสัมผัสดังได้กล่าวแล้ว นักเรียนจะสนองตอบซึ่งเป็นการนำเข้าไปสู่การได้มาซึ่งความรู้ใหม่, ทักษะและทัศนคติ ครูจะต้องรับผิดชอบที่จะต้องสร้างให้เกิดบรรยากาศแห่งการเรียนนั้น โดยใช้ระบบประสาทต่าง ๆ เหล่านั้น เท่าที่กล่าวมานี้เป็นเหตุผลที่ยืนยันได้อันหนึ่งว่า ทำไมการใช้ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหรือใช้เครื่องช่วยฝึกตลอดจนการสาธิต จึงมีคุณค่าที่ดีในการสอน

2.3 แบบของการเรียนรู้ (TYPES OF LEARNING)

ผลจากการเรียนรู้ของนักเรียนอาจแบ่งได้เป็น 3 แบบ คือ แบบความรู้ (KNOWLEDGE) แบบทักษะ (SKILLS) และแบบทัศนคติ (ATTITUDES) สำหรับแบบความรู้หรือความเข้าใจคือการเรียนรู้ถึงข้อเท็จจริงต่าง ๆ หลักการ, ความหมาย, แนวความคิด และความสัมพันธ์ต่าง ๆ ส่วนแบบทักษะนั้นย่อม

หมายถึงความสามารถทางกายและจิตใจเช่น อุปนิสัย,การทำด้วยมือและการปรับตัว ๗ทักษะทางจิตใจ หรือความสามารถทางจิตใจได้แก่ การแก้ปัญหาต่าง ๆ การคิดที่ลึกซึ้ง, การวิเคราะห์, การสังเคราะห์ และการตัดสินใจ สำหรับทัศนคตินั้น หมายถึง การเห็นคุณค่า, อุดมคติ, ความพึงพอใจและค่านิยมต่าง ๆ

3. กรรมวิธีการสอน (THE INSTRUCTIONAL PROCESS)

กรรมวิธีการสอน (รูปที่ 1) เป็นวิธีการหลักสำหรับการสอน, ความมุ่งหมายของบทเรียนหนึ่ง หรือ รวมทั้งวิชาเลย กรรมวิธีมี 3 ขั้นตอนด้วยกันคือ การมอบความรู้โดยครู ภายในโครงสร้างนี้ครูควรจะใช้วิธีสอน และเทคนิคการสอนให้ได้ผล ให้เกิดสภาพการเรียนรู้การสอนให้ได้มากที่สุด

รูปที่ 2.1 กรรมวิธีการสอน (INSTRUCTIONAL PROCESS)

3.1 การมอบความรู้ (PRESENTATION)

นักเรียนจะได้รับแนวความคิดของวิชาที่เรียน โดยการศึกษาจากงานมอบจากครู, โดยการฟังคำอธิบายจากครู, โดยความร่วมมือในการทดลอง หรือโดยการดูจากการสาธิต วิชาส่วนใหญ่ในทางทหารการมอบความรู้ นับว่ามีประสิทธิภาพจะมีการผสมผสานกันในเรื่องเหล่านี้คือ นักเรียนศึกษาด้วยตนเองมาก่อน แล้วมาฟัง หรือดูการแสดงของครูอีกครั้งหนึ่ง

3.2 การปฏิบัติหรือใช้ความรู้ (APPLICATION)

นักเรียนจะได้มีโอกาสใช้ความรู้ หรือแนวความคิดใหม่ซึ่งได้รับมาจากในขั้นการมอบความรู้ ขั้นการปฏิบัติ นับว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุด การเรียนรู้ทุกอย่างต้องการสนองตอบอย่างจริงจังจากนักเรียนในการวางแผนและการดำเนินการสอน ครูควรต้องระลึกไว้ว่า "ครูจะต้องไม่ทำหรือพูดมากเกินไปกว่าที่จะให้นักเรียนได้ทำ"

3.3 การวัดผล (EVALUATION)

ครูควรตรวจสอบการสนองตอบของนักเรียนได้ โดยการให้นักเรียนได้ติดตามขั้นตอนต่างๆ ไปได้ และป้องกันมิให้นักเรียนเกิดการสนองตอบที่ไม่ถูกต้อง การวัดผลหมายถึงการทดสอบอย่างเป็นพิธีการ ณ ช่วงเวลาตอนท้าย หรือขั้นตอนการสอน, อย่างไรก็ตาม **แบบของการวัดผลที่สำคัญที่สุดคือแบบไม่เป็นพิธีการ** และตอนสิ้นสุดของชั้นการมอบความรู้ และชั้นการปฏิบัติของกรรมวิธีการสอนที่กล่าวแล้ว การวัดผลดังกล่าวนี้อาจทำได้โดย การซักถามปากเปล่าแก่นักเรียนในห้องเรียน ต่อจากการอธิบายหรือการสาธิตในเรื่องหรือหัวข้อที่สำคัญ หรือโดยการสังเกตการณ์อย่างใกล้ชิดต่อนักเรียนในระหว่างการทำแบบฝึกหัด เพื่อค้นหาข้อผิดพลาดและแก้ไขให้ตรงจุดทันที และโดยการตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนจากเรื่องที่เกี่ยวข้องกันเมื่อได้สอนมาแล้ว

4. หลักการสอน (PRINCIPLES OF INSTRUCTION)

หลักการสอน คือ สภาพและความต้องการเพื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพ และการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพฉะนั้นเพื่อให้ได้รับผลดังกล่าวครูควรจะต้องใช้**กรรมวิธีการสอน**(INSTRUCTIONAL PROCESS) และการเลือกใช้ตลอดจนการใช้วิธีและเทคนิค ซึ่งมีหลักดังต่อไปนี้.-

4.1 การเร้าใจ (MOTIVATION)

นักเรียนต้องมีความต้องการที่จะเรียนเสียก่อนที่จะได้รับการสอน ในการเพิ่มพูนแรงศรัทธาในการเรียนของนักเรียน และในการดำรงรักษาความปรารถนานี้ เพื่อจะให้นักเรียนเขาตั้งใจรับการมอบความรู้ และพยายามที่จะทำตามแนวทางของงานทางปฏิบัติที่จะมอบให้ เป็นข้อพึงประสงค์อันยิ่งใหญ่ สำหรับการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ที่จะกล่าวต่อไปนี้เป็นเทคนิคที่ครูสามารถจะใช้ในการเร้าใจนักเรียนคือ.-

4.1.1 แสดงให้เห็นถึงความต้องการ (SHOW A NEED)

เราไม่สามารถที่ทักท้อได้ว่า ทหารจะมีความเข้าใจซึ่งถึงความสำคัญของการเรียนในบทเรียนที่จะทำการสอน สิ่งสำคัญหลาย ๆ อย่างอาจดูเหมือนว่าไม่มีความเกี่ยวข้องกับงานที่ทหารจะกระทำ เมื่อทหารได้ฟังในชั้นแรก, การสอนจะต้องมีเหตุผลอันสำคัญในการเรียน และอธิบายให้เห็นชัดเจนว่า สิ่งที่จะสอนนี้ต้องการจะนำเอาไปใช้เป็นประโยชน์อย่างไร

4.1.2 ทำให้เกิดความตั้งใจที่จะเรียน (DEVELOP AN INTENT TO LEARN)

ก่อนที่จะทำการสอน จะต้องทำให้นักเรียนเกิดความศรัทธาว่าเขามีความรับผิดชอบ ในการเรียน การแสดงออกทางกายในการฝึกนับว่ายังไม่เป็นการเพียงพอ เขาจะต้องมีจิตใจที่จะเรียนด้วย ครูจะต้องตรวจสอบความเป็นไปของนักเรียนให้บ่อย ๆ ครึ่ง และพยายามให้แต่ละบุคคลใช้ความรู้ด้วยตัวของเขาเอง นักเรียนย่อมจะเรียนรู้ได้มากยิ่งขึ้น เมื่อเขาได้รู้สำนึกถึงความรับผิดชอบในการเรียน

4.1.3 ให้ความสนใจ (MAINTAIN INTEREST)

ความสนใจเป็นสิ่งจำเป็นถ้ามีความตั้งใจเกิดขึ้นการใช้พลังของตนและความกระตือรือร้นตัวอย่างและการแสดงด้วยภาพ จะช่วยให้นักเรียนสนใจมากขึ้นนักเรียนเกิดความสนใจมาก

ขึ้นเพียงใด เรื่องที่จะสอนก็จะสอนได้มากขึ้น ความพร้อมที่จะเรียนก็มีมากขึ้นด้วยอย่างไรก็ตาม ครูจะต้องระลึกไว้ในใจเสมอว่า ความรับผิดชอบของครู คือ สอนมิใช่ให้ความบันเทิง

4.1.4 สนับสนุนให้ประสบความสำเร็จแต่เนิ่น ๆ (ENCOURAGE EARLY SUCCESS)

การให้ประสบความสำเร็จแต่เนิ่น ๆ เป็นการเร้าใจอย่างหนึ่งแก่นักเรียน ผลสำเร็จของนักเรียนแต่ละคนทำให้เกิดความพยายามต่อไป และได้รับผลสำเร็จเพิ่มขึ้นอีกเรื่อย ๆ สำหรับบุคคลธรรมดาแล้ว ความสำเร็จผลได้เป็นผลก่อให้เกิดความยินดี และความพึงพอใจและรบเร้าให้กระทำกิจการที่ใหญ่โตมากขึ้นตามลำดับ ในระหว่างตอนแรก ๆ ของโครงการฝึกสอนครูควรให้นักเรียนได้ทำงาน ซึ่งเขาสามารถทำให้สำเร็จได้โดยสมบูรณ์

4.1.5 ให้การรับรองและเชื่อถือ (GIVE RECOGNITION AND CREDIT)

การให้การรับรองและเชื่อถือ ทำให้เกิดการกระตุ้นอย่างแรงสำหรับการเรียกความปรารถนาของนักเรียน และมีสิทธิต่อความหวัง ความเชื่อถืออันเกิดจากผลงานที่ดี ครูจะต้องยกย่องถึงจุดเด่นของงานของนักเรียนและไม่เพ่งเล็งถึงข้อบกพร่องของนักเรียนมากเกินไปให้เริ่มต้นการวิจารณ์ในผลที่น่าพึงพอใจเสียก่อน แล้วจึงยกเข้าไปสู่คำแนะนำที่จะให้สำหรับการปรับปรุงแก้ไขต่อไปภายหลัง

4.1.6 การสนองตอบด้วยความรู้สึกและอารมณ์ (FEELING AND EMOTIONAL RESPONSES)

พึงหลีกเลี่ยงการสนองตอบทางความรู้สึก และอารมณ์ที่จะไปขัดขวางกับการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ, ความรู้สึกมีผลกระทบกระเทือนต่อการเรียน นักเรียนผู้ซึ่งมีความโกรธแค้นขุ่นเคือง ขวยเขิน ตกใจ หรืออารมณ์ที่เสียใด ๆ ก็ตาม นักเรียนจะคิดถึงแต่เรื่องต่าง ๆ เหล่านั้น แทนที่จะมาสนใจกับการเรียนที่ครูกำลังสอนอยู่

4.1.7 มีการแข่งขันกัน (USE COMPETITION)

การแข่งขันกันในระหว่างเพื่อนนักเรียนด้วยกันย่อมเป็นการช่วยการเรียนรู้ การแข่งขันเช่นที่กล่าวระหว่าง 2 กลุ่ม, ระหว่างชุด 2 ชุด หรือมากกว่า โดยปกติแล้วจะทำให้การเรียนรู้ได้รับผลสำเร็จ ถ้าหากว่าความเข้มข้นของการแข่งขันกันในครั้งนั้น ไม่ทำให้เป้าหมายของการเรียนเสียไป เมื่อเป็นไปได้แล้ว การแข่งขันเป็นกลุ่มเป็นสิ่งที่น่าจะใช้มากกว่าการแข่งขันระหว่างบุคคลต่อบุคคล การที่ให้นักเรียนมีการแข่งขันต่อผลการเรียนที่แล้วมาของตนเองแล้ว จัดว่าเป็นการแข่งขันที่มีประสิทธิภาพ

4.1.8 มีการให้รางวัลและลงโทษ (USE REWARDS AND PUNISHMENT)

การให้รางวัลเป็นการกระตุ้นอย่างมีอิทธิพลยิ่ง ในทางตรงข้ามการลงโทษบางทีจะเป็นไปในทำนองการเร้าใจที่เราไม่ค่อยปรารถนาที่จะทำกันนัก บทกำหนดการลงโทษที่นักเรียนเห็นว่าเป็นการไม่ยุติธรรมหรือรุนแรงเกินไปอาจก่อให้เกิดความขุ่นเคือง, ก่อศัตรู และเกิดความล้มเหลวต่อการเรียนวิชาซึ่งมีการลงโทษร่วมอยู่ด้วย

4.2 ความมุ่งหมาย (OBJECTIVE)

การเรียนจะมีผลมากขึ้นเมื่อนักเรียนได้รู้อย่างแท้จริงว่า เขาจะต้องเรียน และเขามีความมุ่งหวังว่าจะไปทำอะไร

ตอนเริ่มต้นระยะเวลาของการสอนแต่ละครั้ง ครูควรจะได้ชี้แจงเป้าหมายว่านักเรียนจะได้รับผลอะไรตอบแทน นักเรียนควรจะทำอะไรได้บ้าง ซึ่งเป็นผลที่ได้จากการสอนในครั้งคราวนั้นยิ่งกว่านั้นนักเรียนควรจะต้องไปอีกว่า บทเรียนแต่ละบทเรียนมีความเหมาะสมกับโครงการฝึกสอนนั้นเพียงใด และผลจากหลักสูตรของการฝึกสอนนั้นได้สอนให้เขาทำงานได้อย่างไร

4.3 การสนองตอบ (RESPONSE)

นักเรียนจะเรียนเฉพาะที่เขาทำได้หรือสนองตอบได้เท่านั้น การเรียนที่กล่าวนี้อาจต้องใช้หลายรูปแบบ คือ การฟัง, การสังเกตการณ์, การอ่าน, การทบทวน, การจดบันทึก, การท่องจำ, การเขียน, การปฏิบัติ หรือการแก้ปัญหา กรรมวิธีการสอน อันได้แก่ การมอบความรู้ - การปฏิบัติ - การวัดผล จะรวมอยู่ที่การใช้หลักสูตรของการสอนของครูทุก ๆ ระยะของการสอน ครูจะได้มีการเตรียมการเพื่อให้นักเรียนได้มีการสนองตอบออกมาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งแทนที่จะให้ครูต้องคอยสังเกตการณ์และวัดผล"การฝึกให้ทำจริงจะถือว่าได้ผลสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อนักเรียนทำได้ถูกต้องเท่านั้น .

4.4 การย้ำความเข้าใจ (REINFORCEMENT)

การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ต้องให้นักเรียนได้รู้ว่าการสนองตอบของนักเรียนนั้นผิดหรือถูก การใช้หลักการข้อนี้ซึ่งเป็นหัวใจของขั้นการวัดผล คือ การให้หลักจิตวิทยาของการเรียนรู้ตนเอง สำหรับนักเรียนที่รู้ว่าการสนองตอบของเขาถูกหรือ สำเร็จผลเป็นการส่งเสริมการสนองตอบ และมีแนวโน้มที่จะเกิด "ฝังจิตฝังใจ" (FIT IT IN MIND) นักเรียนควรจะได้รับทราบถึงเรื่องของการสนองตอบที่ไม่ถูกต้องและยอมให้โอกาสที่จะแก้ไขให้ถูกต้องกล่าวโดยหลักการแล้วนักเรียนควรจะต้องรู้ว่าจะตนถูกหรือผิดทันทีทันใด หลังจากการสนองตอบทุกครั้ง ความซุกซิ่นยังมีนานเท่าใดระหว่างการสนองตอบกับคำตอบที่ถูกต้อง การย้ำความเข้าใจก็จะได้ผลมากขึ้นเท่านั้น การสอนจะต้องได้เตรียมการเพื่อที่จะให้เริ่มหรือจบพร้อม ๆ กันไปกับการมอบความรู้และขั้นการปฏิบัติ การแก้ไขให้ตรวจดูอย่างทันควันกับสิ่งผิดพลาดที่เกิดขึ้นนั้นเป็นความจำเป็น เพื่อให้การสอนและการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ การสอบได้ ณ ปลายชั่วโมง หรือตอนปลายชั่วโมง หรือตอนท้ายของขั้นการฝึกจะไม่ค่อยเพียงพอที่จะให้หลักการย้ำความเข้าใจได้รับผลสำเร็จเพราะว่าความซุกซิ่นที่เกิดขึ้นระหว่างผลของการสนองตอบกับความถูกต้องของคำถาม หรือความรู้ที่แท้จริงนั่นเอง

4.5 มีความสมจริง (REALISM)

ครูควรจะต้องเชื่อนำกิจกรรมต่าง ๆ ของการเรียนรู้ในการฝึกสอน มีความเกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดกับสภาพของการปฏิบัติจริง บทเรียนแต่ละบท หรือหัวข้อการสอนแต่ละหัวข้อควรจะต้องมุ่งที่จะทดสอบปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้

4.5.1 นี่เป็นทางหนึ่งในเรื่องที่จะสอนให้นักเรียนนำไปใช้ในการปฏิบัติจริงได้หรือไม่ ?

เรื่องที่จะมอบความรู้ให้กับนักเรียนจะต้องมีความสมจริงในเรื่องสำคัญ ๆ อย่างไรก็ดีในระหว่างขั้นของการกล่าวนำของวิชานั้น ความประสงค์ที่จะให้สมจริงนั้น ควรจะต้องไม่เปิดโอกาสให้การเรียนรู้ต้องไขว่ไขวไป ข้อเท็จจริงที่ทหารในสนามรบอาจต้องใช้แผนที่ในระหว่างที่มีพายุหิมะประกอบ

กับตกอยู่ในอำนาจการยิงของข้าศึก มิได้หมายความว่าในการสอนเรื่องการอ่านแผนที่ควรจะต้องไปทำการสอนกันในสนามรบเช่นเดียวกับของจริง ที่มีอุปสรรคจริง ๆ ควรจะแนะนำได้ในตอนฝึกปฏิบัติภายหลัง จากที่ทหารได้รับการฝึกจนเกิดความชำนาญ ทั้งในหลักการและเทคนิคของมันแล้ว

4.5.2 การมอบความรู้ของครูมีความสมจริงเหมาะสมกับระดับความรู้ของนักเรียนหรือไม่?

การสอนที่อยู่นอกเหนือความเข้าใจของนักเรียน ก็คือ ความไม่สมจริง อย่างไรก็ตามก็ดี วิชาที่ยากมาก ๆ สามารถทำการสอนให้นักเรียนในระดับความรู้ต่าง ๆ กันได้ถ้าได้ปรับให้รู้ความต้องการ เฉพาะ การสอนจะสมจริงยิ่งขึ้นโดยการใช้คำอ้างว่า "นี่มีความหมายแก่ท่าน" หรือ "ท่านจะใช้สิ่งนี้ใน ลักษณะเช่นนี้"

4.6 ภูมิหลัง (BACKGROUND)

การเรียนรู้ย่อมมีมูลฐานมาจากประสบการณ์ ประสบการณ์ใหม่ ก็จะทำให้ความถึง ประสบการณ์เก่าได้ คนที่เห็นเครื่องบินเป็นครั้งแรกในชีวิต อาจเรียกว่า "นกใหญ่" ก็เพราะว่าสิ่งที่เขาเห็น ใหญ่นี้นั้นคล้ายกับที่เขาเคยเห็นมาก่อน

4.6.1 ครูสามารถอธิบายสิ่งใหม่ ๆ ให้นักเรียนเข้าใจได้โดยการเขียนรูปจาก ประสบการณ์ เก้าของนักเรียนให้มีความสัมพันธ์กับของใหม่ ความต้านทานในการไหลของกระแสไฟฟ้า อาจอธิบายว่ามีความคล้ายคลึงกับการไหลของน้ำในท่อซึ่งมีขนาดต่าง ๆ กัน การอธิบายเรื่องการผสมน้ำ มันทันกับอากาศในเครื่องยนต์ว่าคือ การทำให้เชื้อเพลิงเป็นละอองช่วยให้ส่วนผสมนั้นมีการเผาไหม้ดี คำอธิบายนี้ฟังดูถูกต้องแต่จะมีนักเรียนเพียงส่วนน้อยที่จะสามารถจะเข้าใจคำอธิบายนี้ได้

4.6.2 ประสบการณ์ที่ผ่านมาของนักเรียนย่อมมีหลายอย่างต่าง ๆ กัน เพราะ ฉะนั้นประสบการณ์เหล่านั้นอาจไม่สามารถรวมอยู่ได้ในคำอธิบายอันหนึ่ง คงจะต้องเลือกและแสดงให้เห็น อย่างระมัดระวังเพื่อให้นักเรียนได้รับความหมายในสิ่งเหล่านั้นไปตามที่ปรารถนาในระยะแรกเริ่มต้นของ การฝึกครูควรต้องแสดงภาพจากประสบการณ์ทางพลเรือนทั่ว ๆ ไป เสียก่อนจนกว่าการฝึกจะได้ดำเนินการ ไปได้บ้างแล้วก็ค่อย ๆ แสดงภาพให้เห็นมากขึ้น ๆ ตามลำดับ

4.6.3 ครูใช้หลักการนี้ ในการขึ้นต้นหรือกล่าวนำบทเรียนได้ โดยการทบทวนสิ่งที่ สอนไปแล้ว ลักษณะเช่นนี้เป็นการช่วยนักเรียนให้ระลึกได้ว่าตนได้เรียนอะไรไปแล้วบ้าง ซึ่งจะทำให้เสริม สร้างภูมิหลังหรือประสบการณ์ที่ผ่านมาต่อบทเรียนที่จะทำการสอน

4.7 การเรียนรู้จากการเปรียบเทียบ (INCIDENTAL LEARNING)

4.7.1 การเรียนรู้จะเกิดผลสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อ นักเรียนได้รับทัศนคติ, ค่านิยม, การ เห็นคุณค่า, ความสนใจ, อุดมคติและอุปนิสัย ซึ่งนักเรียนจะได้นำเอาสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ให้ถูกต้อง คำกล่าวนี้ เป็นคำกล่าวที่นับว่าสำคัญในการฝึกทางทหาร ซึ่งหลักการเบื้องต้นต่าง ๆ สำหรับเป็นแนวทางให้กับครู ควรจะได้รับการพิจารณา ครูทหารต้องไม่คิดว่าตนเองจะมีความเกี่ยวข้องอยู่กับการสอนและเรื่องที่จะ สอนในวิชานั้น ๆ เท่านั้น ครูเองจะต้องได้มีความตื่นตัวในการที่จะพัฒนาการให้ถูกต้องในเรื่องของการ เห็นคุณค่าและทัศนคติ ซึ่งจะต้องคิดหาหนทางในการที่จะให้ทหารได้ใช้ความรู้และความสามารถที่เขา

ได้รับไปจากการฝึกสอนของเราให้ได้ประสิทธิภาพได้อย่างไร หลักการนี้เน้นว่างานที่แท้จริงและงานสุดท้ายของครูก็คือ “การฝึกคน” มิใช่สอนเนื้อหาของวิชาเท่านั้น

4.7.2 เอกสารของ ทบ. อันเกี่ยวกับการฝึกนี้ได้คำนึงถึง การใช้หลักของการเรียนรู้เมื่อนำผลการฝึกต่าง ๆ เหล่านี้มาทำการฝึกสอน เช่น ความห้าวหาญ (BRAVERY) ความมีจิตใจในการต่อสู้ (WILL TO FIGHT), ความริเริ่ม (INITIATIVE), นักคิดค้น (RESOURCE FULLNESS) และน้ำใจของผู้รุก (SPIRIT OF THE OFFENSIVES) สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ความปรารถนาขั้นสุดท้ายมิได้สอนกันโดยตรงไปตรงมา แต่สอนกันโดยทางอ้อมโดยอาศัยผลของปัจจัยมูลฐาน 3 ปัจจัยด้วยกันคือ.-

4.7.2.1 การสอน ซึ่งคำนึงถึงว่าสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ต้องเนื่องมาจากการสอนที่ดี

4.7.2.2 วิชาความเป็นผู้นำ ซึ่งเน้นและมีสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ เข้าไปร่วมด้วยในความมุ่งหมายของการฝึก

4.7.2.3 โครงการฝึก ซึ่งได้คิดออกแบบขึ้นอย่างรอบคอบ ซึ่งบรรจุสถานการณ์สมจริง ซึ่งคุณสมบัติต่าง ๆ เหล่านี้มีโอกาสที่จะเข้าร่วมอยู่ได้

4.7.3 การใช้หลักนี้ในการสอน ครูจะต้องตื่นตัวทุกอย่างก้าวของความก้าวหน้าของนักเรียน ครูจะต้องได้ตระหนักว่านักเรียนของตนเรียนรู้หลายสิ่งหลายอย่าง จากการสอนเพิ่มเติมของเขาไปในเนื้อเรื่องที่เขาสอน ครูจะต้องทำตัวอย่างที่ดีให้นักเรียนเห็น และใช้ทัศนคติในทางที่ดีต่อการสอนของเขา นักเรียนจะเรียนแบบของครูได้รวดเร็ว ถ้าทำเช่นนี้ ครูจะต้องงดเว้นการทำให้สิ่งที่ไม่ดี และออกความเห็นที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับทัศนคติของนักเรียน ที่เราได้ตั้งความปรารถนาไว้ ครูควรจะคิดล่วงหน้าไว้ถึงทัศนคติของนักเรียนที่เราปรารถนาการเห็นคุณค่า, ความสนใจ และอุปนิสัย ซึ่งอาจเป็นผลจากการสอนและจงพยายามทุกวิถีทางที่จะมีส่วนร่วมไปกับความก้าวหน้าของนักเรียน